ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความรู้และการปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหารของผู้สัมผัสอาหาร ในร้านจำหน่ายอาหาร

ผู้เขียน

นางสาวเณริศา ใจแก้ว

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (โภชนศาสตร์ศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ คร.ศักดา พรึ่งลำภู

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ประหยัด สายวิเชียร

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และการปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหาร และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหารของผู้สัมผัสอาหารใน ร้านจำหน่ายอาหารบริเวณสถานีขนส่งอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประชากรที่ใช้ใน การศึกษาคือ ผู้สัมผัสอาหารซึ่งทำหน้าที่ในการเตรียม ปรุงอาหาร และเสิร์ฟอาหาร มีจำนวน 29 คน เป็นเพศชาย 8 คน และเพศหญิง 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ตามหลักสุขาภิบาลอาหารเท่ากับ 0.71 และความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหารเท่ากับ 0.75 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สัมผัสอาหารมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้ตามหลักสุขาภิบาลอาหาร อยู่ในเกณฑ์ ดี (79.14 $\pm$ 10.36) เมื่อพิจารณาความรู้ตามหลักสุขาภิบาลอาหารเป็นรายด้าน พบว่า ความรู้ด้านการเตรียม-ปรุงอาหาร และความรู้ด้านสุขวิทยาส่วนบุคคล อยู่ในเกณฑ์ ดีมาก (81.72 $\pm$ 11.67) และอยู่ในเกณฑ์ ดี (76.65 $\pm$ 13.70) ตามลำดับ คะแนนเฉลี่ยโดยรวมของการปฏิบัติตามหลัก สุขาภิบาลอาหารของผู้สัมผัสอาหารอยู่ในเกณฑ์ ดี (1.52 $\pm$ 0.13) เมื่อพิจารณาการปฏิบัติตามหลัก สุขาภิบาลเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งในด้านการเตรียม-ปรุงอาหาร และสุขวิทยาส่วนบุคคล คะแนน การปฏิบัติ อยู่ในเกณฑ์ ดี (1.70 $\pm$ 0.15, 1.77 $\pm$ 0.16) พบความสัมพันธ์กันต่ำมากระหว่างความรู้ และการปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหารของผู้สัมผัสอาหาร

Independent Study Title Knowledge and Practice in Food Sanitation of Food Handlers

at Food Shops

Author Miss Narisa Jaikaew

Degree Master of Science (Nutrition Education)

Independent Study Advisory Committee

Lect. Dr. Sakda Pruenglampoo Chairperson

Assoc. Prof. Prayad Saiwichian Member

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate knowledge and practice in food sanitation of food handlers and the correlation between the food handler's sanitation knowledge and their practice in the food shops at Maesariang bus station, Maesariang District, Mae Hong Son Province. The population in this study was 29 food handlers; 21 females and 9 males who prepared, cooked and served foods in the food shops. The instruments in this study were questionnaires. The reliability of the food sanitation knowledge questionnaire was 0.71 and the food sanitation practice questionnaire was 0.75. The data were analyzed by mean, standard deviation and Pearson product moment correlation coefficient.

The finding indicated that the food handlers' sanitation knowledge mean scores was at a good level (79.14 $\pm$ 10.36). To consider each part of the sanitation knowledge, the knowledge in preparation and cooking foods personal hygiene were found at excellent (81.72 $\pm$ 11.67) and good (76.65 $\pm$ 13.70) levels respectively. The overall of food sanitation practice mean scores of food handlers was at a good level (1.52 $\pm$ 0.13). To consider each part of the food sanitation practice, it was found that practice in food sanitation including the preparation and cooking foods and personal hygiene were at a good levels (1.70 $\pm$ 0.15, 1.77 $\pm$ 0.16). There was very low correlation between food sanitation knowledge and food sanitation practice.